

III Всеукраїнська науково-
методична конференція з
міжнародною участю

Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції

Суми 2022

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ І ВИКЛИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Матеріали
III Всеукраїнської науково-методичної конференції
(Суми, 18 червня 2022 року)

Суми 2022

УДК: 341-044.247:37.013

Ц62

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Завгородня В.М., канд. юрид. наук, доцент (голова редколегії)

Куліш А. М., д-р юрид. наук, професор, заслужений юрист України

Славко А.С., канд. юрид. наук

Длугош П., д-р габілітований (соціологічні науки), професор

Камьонка М., д-р (політологія і публічна адміністрація), доцент

Плотнікова М. В., канд. юрид. наук, доцент

Черкасов А.А., д-р іст. наук, професор

Чурилова Т. М. канд. юрид. наук, доцент

Чернявський А.О., канд. юрид. наук, доцент

Швагер О. А., канд. юрид. наук

Ц62 Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції: матер. III Всеукр. наук.-метод. конф. (Суми, 18 червня 2022 р.) / ред. колегія : В.М. Завгородня, А.М. Куліш, та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 230 с.

До збірника увійшли наукові статті та повідомлення викладачів, студентів, учених та аспірантів ЗВО і наукових установ, викладачів закладів вищої та фахової передвищої освіти, вчителів шкіл, виголошені в рамках III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції», присвяченої актуальним питанням європейських студій, педагогіки, політики, історії та права.

Позиція організаційного комітету III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції» не завжди збігається із міркуваннями, висловленими учасниками. У збірнику збережено авторські орфографію, пунктуацію та стилістику. Відповідальність за достовірність даних та дотримання принципів академічної доброчесності несуть учасники конференції.

© Сумський державний університет, 2022

ЗМІСТ

<i>Ахновська І.О.</i> КЛАСИФІКАЦІЯ ПОНЯТЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОСВІТОЮ	7
<i>Бараненко Д.В.</i> АДМІНІСТРУВАННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	12
<i>Барановський Б.О.</i> ВПЛИВ ГРУПИ ГУМАНІТАРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ГЛОБАЛЬНУ СИСТЕМУ ОСВІТИ	16
<i>Баранюк Т. М.</i> РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ЗАЛАГОДЖЕННІ КОНФЛІКТІВ НА ТЕРИТОРІЇ КОЛИШНЬОЇ ЮГОСЛАВІЇ	19
<i>Boipova A.A.</i> BASIC PRINCIPLES OF DEVELOPMENT OF AXIOLOGICAL DIMENSION OF THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE	23
<i>Бондар Ю. А.</i> ПРАВОВІ ВЗАЄМВІДНОСИНИ МІЖ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ ТА МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРАЦІ	27
<i>Брюханова Г.В.</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З РОЗРОБКИ РЕКЛАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	31
<i>Бурлай Т. В.</i> СОЦІАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПОВОЄННОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	33
<i>Halas A.S.</i> MAPPING EUROPEAN ECO-SYSTEM OF MICRO-CREDENTIALS IN HIGHER EDUCATION	38
<i>Holokha A. R.</i> FREE ELECTIONS AS A VALUE	42
<i>Гончаренко А.В.</i> РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.	45
<i>Hryn V.H., Hryn K.V.</i> INTEGRATION OF UNDERGRADUATE AND POSTGRADUATE STAGES IN THE MEDICAL PROFESSION DURING MARTIAL LAW IN UKRAINE	50
<i>Гусак Ю.Д.</i> ПРАВО НА ОСВІТУ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ: СТАНДАРТИ РАДИ ЄВРОПИ	53
<i>Давиденко О.</i> РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ЗМІН	57
<i>Дегтярьов С.І.</i> ЮРИДИЧНА ОСВІТА В РОСІЇ У ХVІІІ СТОЛІТТІ: АПОФЕОЗ НЕДОЛУГОСТІ	59
<i>Денисенко С.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ У ГАЛУЗІ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ	64
<i>Дмитрієв В. І.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ В США	68

Добродум О.В., Мартинюк Е.І., Никитченко О.Е. ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	73
Довженко Р. В. ГЕНОЦИД ЯК ВИКЛИК ЦІННОСТЯМ СУЧАСНОЇ ЗАХІДНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ	77
Zavhorodnia V. M. LEGAL EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES OF MARTIAL LAW	80
Желобицький Я.К. СУТНІСТЬ ТА МІСЦЕ ЦІННІСНИХ ПРІОРИТЕТІВ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	84
Ішутіна О.Є. РОЗВИТОК МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЙНІ СТУДІЇ» (ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ ERASMUS + JEAN MONNET MODULE)	89
Ковальчук І. В., Ковальчук М. О. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ ТА ВОЄННОГО СТАНУ	93
Козенкова Л. О. ФІЗИЧНА ТА РОЗУМОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ВСТАНОВЛЕННЯ РІВНОВАГИ	96
Kochkina D. D. THE CONCEPT OF IMPLEMENTING EQUALITY AS ONE OF THE EU VALUES IN THE UKRAINIAN STRUCTURE OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES	102
Козир М.А. ЦІННОСТІ ЄС: ІСТОРИЧНИЙ, ПРАВОВИЙ, ПОЛІТИЧНИЙ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТЕКСТИ	106
Kolesnik N. D. REINFORCEMENT OF THE EUROPEAN UNION VALUES	111
Кравченко О.В., Щербак А. С. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ І ВИКЛИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	116
Лебідь А.Є., Тимофеева Т. КОНЦЕПЦІЯ СПРАВЕДЛИВОГО ПОВСТАННЯ: КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ, ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ТА ЛЕГІТИМАЦІЯ ПРИРОДНОГО ПРАВА	122
Lisniak V. A. ROLE OF EUROPEAN VALUES IN SHAPING INTERNATIONAL LAW	126
Лісун Я.В. ОСВІТА В УМОВАХ НЕКОНТРОЛЬОВАНИХ МУЛЬТИКРИЗ 2019-2022 ТА ПРІОРИТЕТИ ЇЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	131
Маланчук Т.В. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ	136

Мандич О.В. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНІ МОДЕЛІ ПОСИЛЕННЯ СУЧАСНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	139
Мельниченко С. Г. ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ, ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ.....	143
Носирев О. О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ.....	147
Паламарчук О. І. КОРЕЛЯЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ І ТРАДИЦІЙНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В ІСТОРИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	151
Панкратова В.О. ПРАВОВИЙ КВІЗ ЯК ІНТЕРАКТИВНА МЕТОДИКА ПРИ ВИВЧЕННІ ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	155
Підоричева І. Ю. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОСТІР ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НОВОГО СТРАТЕГІЧНОГО ПОРЯДКУ ДЕННОГО ЄС	157
Плотнікова М.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВАГИ ДО ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.....	162
Саранов С. В. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ КАТЕГОРІЇ «МИРУ» В «ГОСУДАРІ» МАКІАВЕЛЛІ ТА «ПОЛІТИЧНОМУ ЗАПОВІТІ» РІШЕЛЬЄ	167
Сачко І. О. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІЙСЬКА ФІНЛЯНДІЇ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ДЛЯ БЕЗПЕКИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ.....	171
Семенцов Я. ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОГО КОСМІЧНОГО ПРАВА В АСПЕКТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	175
Славко А.С. СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО У УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: КВАЛІФІКАЦІЯ ЗА МІЖНАРОДНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ.....	177
Стрельник В.В. ВІДБУДОВА УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	181
Хмельницька Л.В. СИМВОЛІЗМ «ПІВНИКА З БОРОДЯНКИ» ЯК НАЦІО-КУЛЬТУРНОГО СУПРОТИВУ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	184
Царьова І.В. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНІ ТЕКСТИ ЯК ДОМІНАНТА ОСВІТИ.....	188
Чернявський А.Л. ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ КОНСУЛЬСЬКИХ УСТАНОВ ТА АДВОКАТУРИ ПІД ЧАС НАДАННЯ ПРАВОВОЇ	

ДОПОМОГИ ЗА КОРДОНОМ В КОНТЕКСТІ ОХОРОНИ ЦІННОСТЕЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	191
Чурилова Т.М. ДО ПИТАННЯ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ ДОВКІЛЛЮ УКРАЇНИ, ЗАВДАНОЇ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ РФ	195
Швагер О.А. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ НЕДИСКРИМІНАЦІЇ У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЄС.....	201
Швець Т.Е. ТЬЮТОРИНГ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ УЧНЯ ТА ВЧИТЕЛЯ.....	206
Шевчук В.О. РЯТІВНІ СВІТОГЛЯДНІ ЦІННОСТІ ЯК ОСВІТНІ ОРІЄНТИРИ: ВИКЛИКИ ВІЙНИ І ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ	211
Шемелинець І.І. МОЖЛИВІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В ПЛАНІ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	215
Юрченко Л.І., Рябініна О.В., Гонтаренко Л.О. ЕВОЛЮЦІЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНОМУ ЦІННІСНОМУ АСПЕКТІ	219
Яремівич М.А. ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ У СТУДЕНТІВ СУЧАСНОГО КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ, ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (СКРИНКАСТИ)	223

КЛАСИФІКАЦІЯ ПОНЯТЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОСВІТОЮ

Ахновська І.О.

кандидат економічних наук, доцент

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Сьогодні в Україні зруйновано близько 20% шкіл і дитячих садочків. Від обстрілів постраждали 43 заклади вищої освіти, 5 з них зруйновано повністю. За період з 24 лютого з країни виїхало понад 672 тисяч учнів. Щодо ВПО у межах України, то всередині держави зафіксовано приблизно 87 тисяч учнів. За кордон виїхало більше 26 тисяч педагогів. Державою анонсовано очне навчання з 1 вересня, але лише 8% закладів загальної освіти мають укриття, щоб розпочати офлайн навчання. Все це говорить про складні умови, в яких опинилася як наша країна, так і сфера освіти зокрема. Оскільки саме інтелектуальний капітал є двигуном розвитку економіки і прогресу, необхідним є акцент на питаннях, пов'язаних з освітою.

Слід відзначити вчених, які розглядали освіту через призму теорії людського та інтелектуального капіталу, зокрема, Л. Артеменко, Г. Беккер, О. Гізело, Г. Джонсон, А. Загорій, С. Ілляшенко, Дж. Кендрік, Ю. Левченко, В. Лисак, Ф. Махлуп, А. Переверзева, О. Попело, В. Приймак, Е. Прушківська, Л. Туроу, Т. Шульц, О. Яцунь. Зміст освіти детально описували у своїх працях такі науковці, як В. Ледньов, Н. Мойсеюк, Є. Рапацевич, Ю. Фокін, І. Малюкова та інші. Певні аспекти формування і функціонування освітнього простору розглядали Г. В. Голубова, К. С. Казакова, А. Ю. Коджаспиров, Г. М. Коджаспирова, О. А. Леонова, С. Б. Пономаревський, О. В. Разуменко, Е. Г. Скибицький, О. В. Артющукін, Л. Н. Талалова, Т. В. Ткач, О. А. Хомерікі, А. Д. Цимбалару та інші вчені. Питання функціонування освітнього процесу досліджували В. Аридін, Г. Атанова, Ю. Бабанський, С. Багаутдінова, О. Базелюк, Г. Коджаспирова, В. Краєвський, Р. Троценко, Я. Федан та інші. Метою тез є класифікація понять, пов'язаних з освітою, за видами, формами, складниками, принципами, функціями, змістом, типами, рівнями, інституціями, організацією тощо.

Сфера вивчення освіти є дуже широкою. Недаремно сьогодні все частіше у науковій літературі вживається термін «едукологія». Вперше його було використано у 1951 році Лорі В. Хардингом, а в 1964 році термін було остаточно введено у науковий обіг Елізабет Стейнер,

яка розглядала едукологію як проміжний варіант між педагогікою, об'єкт дослідження якої вважався достатньо вузьким, і ethology – наукою про діяльність людини у світі. Погоджуємося з думкою Н. Міцкевич, що едукологію можна розглядати як синтетичну науку, що інтегрує у собі різні напрями вивчення сфери освіти, як-то: філософію і історію освіти, антропологію освіти, психологію навчання, соціологію освіти, економіку освіти, управління освітою, культурологію тощо [1]. Крім цього, едукологія досліджує фізіологію, соціологію, економіку освіти; освітню політику, психологію освіти; освітологію: економічної системи, культурних процесів, релігійної освіти, лідерства тощо.

У 1994 році В.І. Луговим було введено поняття «загальне освітознавство». У 1995 році системний погляд на сферу освіти і його назва – «освітологія» – був запропонований В.О. Огнев'юком [2]: «науковий напрям, головним завдання якого є розвиток сфери освіти як цілісного суспільного феномену, що сприяє духовному, культурному, соціально-економічному і науково-технологічному функціонуванню, відтворенню і розвитку суспільства». Отже, предмет дослідження освітології включає: наявні системи й підсистеми освіти у їх сталому розвитку; умови й чинники, що впливають на цей розвиток; фактори розвитку освіти, тому можна зазначити, що на відміну від педагогіки, освітологія є своєрідною освітньою синергетикою для дослідження сфери освіти, такою собі наукою, об'єктом якої є «все про освіту».

На думку В. О. Огнев'юка, «сфера освіти готує для себе мало фахівців для управління освітою, і це стає серйозною проблемою. Готуються економісти, але немає фахівців з економіки освіти, готуються фінансисти, але фінансування системи освіти – це дещо інше, тут є своя суттєва специфіка. Немає аналітиків, які б могли аналізувати розвиток освіти, прогнозувати його, тому Україна має розробляти новий науковий напрям – освітологію, яка на відміну від педагогіки, що займається «внутрішнім життям» освіти, має забезпечувати «зовнішні стосунки» і аналіз взаємовпливів, так би мовити, міжнародну політику освітянської країни» [3].

Цікавою є також думка О.М. Кузьменко про те, що «жодна наука вже не може побудувати всеосяжну картину світу з огляду на складність науки, суспільства, складність усього світу. Це під силу тільки міждисциплінарним дослідження. Тому на даний час

визначилася тенденція до розвитку інтегрованого напрямку пізнання освіти» [4]. Саме тому вважаємо доцільним класифікувати поняття, пов'язані з освітою (рис. 1, після списку літератури).

Основними цілями освіти є створення умов для становлення особистості; виховання соціально активних, творчих громадян, задоволення актуальних та перспективних потреб виробництва в економічній, соціальній, культурній та інших сферах у кваліфікованих спеціалістах, що відповідають вимогам гуманітарного, соціального та науково-технічного прогресу, мають широкий загальний і професійний світогляд, професійну мобільність. Ціннісними принципами освіти є індивідуальність, цілісність та єдність.

Згідно з Законом України «Про освіту» [5], метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору. Можемо підсумувати, що цілями освіти є свідомо визначені очікувані результати, яких прагне досягти особистість, заклад освіти, громада, регіон, держава, суспільство в цілому за допомогою сформованої системи освіти в найближчому майбутньому.

О. Мороз справедливо зазначає [6], що формування цілісного уявлення про феномен освіти неможливе без визначення її ціннісних передумов, що лежать в основі філософії освіти, що склалася ще у Давньому Світі. Так, давньогрецькі філософи ще у V столітті до нашої ери ввели в обіг поняття «пайдейя» - освіта і виховання людини через оволодіння культурою, універсальним знанням, які становлять сутність її буття. Авторка зауважує, що у науковій літературі не існує загальноприйнятого визначення освітніх цінностей, але можна виділити наступні групи освітніх цінностей:

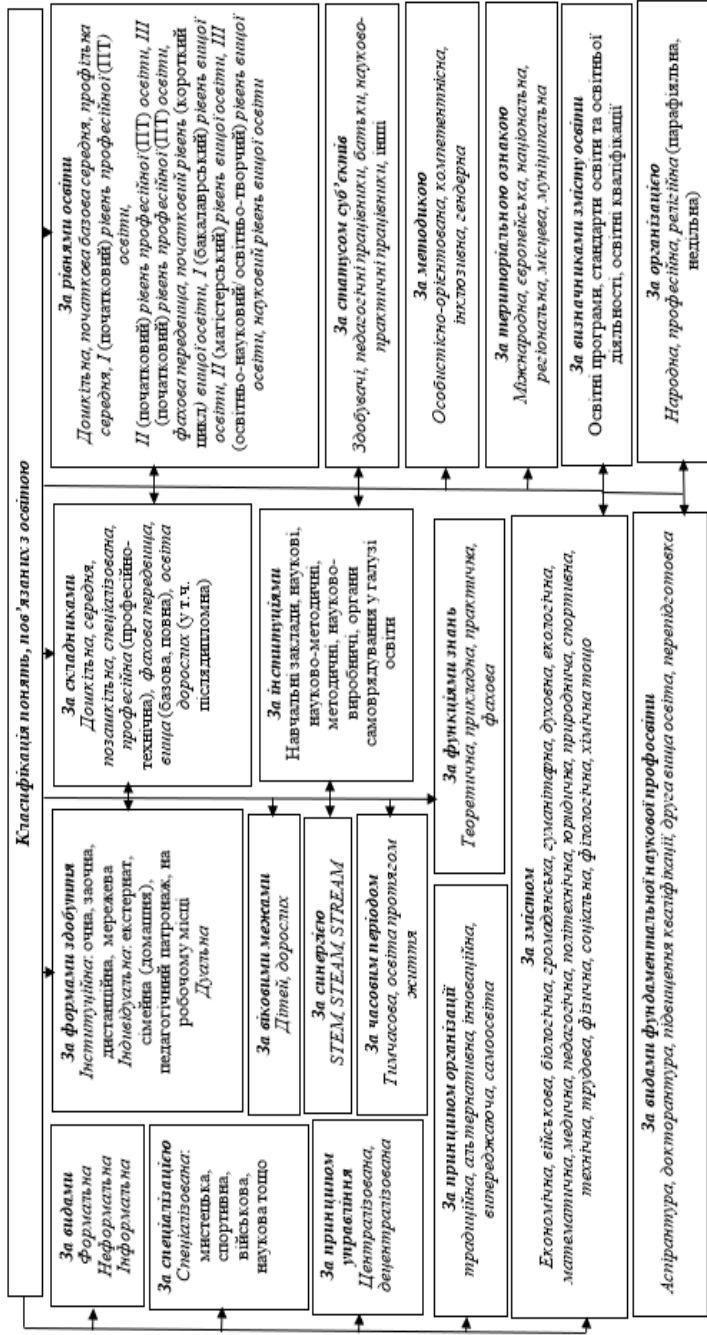
- внутрішні цінності функціонування освіти: індивідуальність учнів, професорсько-викладацькі цінності, академічні, управлінські, педагогічні, сконцентровані на зайнятості випускників;

- зовнішні цінності: здатність забезпечувати функціонування соціально-професійної структури суспільства;
- інструментальні цінності: матеріальна – залежність оплати праці від рівня та якості освіти, соціальна – мобільність, вибір видів і сфер професійної діяльності, статусно-престижна – інструмент підвищення соціального статусу;
- продуковані: вільна і відповідальна особистість, формування світоглядних установок, забезпечення умов для вільного самовизначення кожної людини.

Якщо говорити про сучасні умови нестабільного зовнішнього середовища, в яких опинилася вітчизняна освіта [7], слід відзначити, що, попри все, українські заклади освіти можуть позиціонуватися у новому для себе конкурентному середовищі, розглядаючи переміщення в якості стратегічного виклику, а найперспективнішими напрямками, на наш погляд, є дистанційна та дуальна освіта.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Мицкевич Н.И. Эдукология: инвариантные характеристики. *Адукатор*. 2010. № 1(17). С.21-27.
2. Огнев'юк В.О. Філософія освіти в структурі наукових досліджень феномену освіти. *Шлях освіти*. 2009. № 4 (54). С.2-6.
3. Огнев'юк В. О. Освіта – сутність часу. *Коментарі до Інформаційного збірника МОН України*. 2009. № 11. URL: www.ippo.org.ua/files/новини/ОСТАННІ_НОВИНИ/2009/.../2.do (дата звернення: 1.06.2022)
4. Кузьменко О.М. Ретроспективний аналіз становлення нового напрямку інтегрованого пізнання освіти. *Educology – образованиеведение – освітологія*. URL: <https://cutt.ly/VK1UHJt> (дата звернення: 10.06.2022)
5. Про освіту: Закон України від 5.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 11.06.2022)
6. Мороз О. О. Медіа-освіта у структурі освітології. *Українсько-польський щорічник. Частина VI. Соціологія та культурологія освіти*. 2012. №1. С. 117–119.
7. Ахновська І. Особливості ринку освітніх послуг України в умовах карантинних обмежень у зв'язку з пандемією COVID-19. *InterConf*. 2020. № 16. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/2553> (дата звернення: 1.06.2022)

Рисунок 1. Класифікація понять, пов'язаних з освітою
Джерело: систематизовано автором